

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

KPB.410.005.01.2022

Pani
Emilia Sadowska
Dyrektor
Centrum Usług Logistycznych
ul. Słoneczna 37
00-789 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 20 lutego 2023 r.

P/22/008 Gospodarka finansowa wybranych instytucji gospodarki budżetowej

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 12, F +48 22 444 56 29
kpb@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Usług Logistycznych, ul. Słoneczna 37, 00-789 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Emilia Sadowska, Dyrektor Centrum Usług Logistycznych, od 15 czerwca 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykonanie planu finansowego jednostki. Zarządzanie posiadanym majątkiem.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2022 (I połowa) oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z wykonaniem planu finansowego i zarządzaniem majątkiem w kontrolowanym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Kontroler/Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elżbieta Antas, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KPB/103/2022 z dnia 3 października 2022 r. 2. Katarzyna Kędzior-Rejner, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KPB/102/2022 z dnia 3 października 2022 r. 3. Barbara Łysakowska-Paętko, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KPB/104/2022 z dnia 3 października 2022 r. 4. Mariusz Rycerski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KPB/86/2022 z dnia 14 września 2022 r.

(akta kontroli str.1-4)

---

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie oceny ogólnej

Centrum Usług Logistycznych (dalej *CUL* lub *Centrum*) w okresie objętym kontrolą działało w sposób efektywny. Osiągane przychody pozwalały na pokrycie kosztów tej Instytucji i realizację zysków, pomimo że w latach 2020-2021 ze względu na ograniczenia związane z epidemią COVID-19 nastąpiło znaczne pogorszenie efektywności działalności podstawowej *CUL*, tj. usług hotelowych, noclegowych, gastronomicznych i szkoleniowych.

W zasobie nieruchomości, będącym w dyspozycji *CUL*, obiekty Olimp i Olimp „Retro” w Szklarskiej Porębie od czasu utworzenia Centrum miało nieuregulowany stan prawny. Pozytywnie należy ocenić działania podejmowane w 2021 i 2022 r., które pozwoliły na uregulowanie stanu prawnego dwóch innych obiektów.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły gospodarki finansowo-majątkowej oraz sprawozdawczości, w szczególności prawidłowości i terminowości przeprowadzenia inwentaryzacji okresowej oraz nierzetelnej analizy stanu majątku ruchomego, która nie uwzględniała m.in. jego stanu technicznego oraz przydatności do dalszego użytkowania.

Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na sytuację majątkowo-finansową kontrolowanej jednostki, przychody i koszty, jak również osiągnięte wyniki, jednak wskazują zdaniem NIK na konieczność wzmocnienia skuteczności kontroli zarządczej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonanie planu finansowego jednostki

1.1 Wykonanie przychodów, kosztów oraz środków na wydatki majątkowe

Opis stanu faktycznego

Centrum Usług Logistycznych w okresie objętym kontrolą działało w oparciu o Statut stanowiący załącznik do zarządzenia nr 1670 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 listopada 2010 r.⁴. Statut Centrum zawierał elementy obligatoryjne, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵.

Działalnością podstawową *CUL* jest obsługa ruchu statków powietrznych lotnictwa państwowego oraz cywilnego na Lotnisku Warszawa-Babice, usługi hotelowe, noclegowe, gastronomiczne, szkoleniowe świadczone w 2 hotelach w Warszawie, 17 ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych, bursach policyjnych oraz sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych. *CUL* prowadzi również działalność dodatkową obejmującą usługi gastronomiczne w restauracjach oraz usługi polegające na dostarczaniu żywności dla odbiorców zewnętrznych, a także działalność wspomagającą transport lotniczy. Przedmiotem działalności innej niż statutowa jest m.in. sprzedaż obiadów pracowniczych, zabiegi SPA, organizacja imprez.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Zarządzenie nr 1670 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie nadania statutu instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centrum Usług Logistycznych” (Dz. Urz. KGP z 2010 r. Nr 12, poz. 71, ze zm.).

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm. (dalej uofp).

W 2021 r. CUL uzyskało przychody w kwocie 37 900,9 tys. zł (68,3% planu), a w pierwszej połowie 2022 r. 25 482,5 tys. zł (39,6% planu). W strukturze przychodów dominowała sprzedaż towarów i usług (2021 r. – 93,1%, w pierwszej połowie 2022 r. – 98%).

Koszty CUL w 2021 r. wyniosły 36 607,1 tys. zł (67,3% planu), a w I połowie 2022 r. – 22 846,2 tys. zł (36,2% planu). W strukturze kosztów przeważały wynagrodzenia (2021 r. – 33,3%, w pierwszej połowie 2022 r. – 37,1%), zakup materiałów i energii (2021 r. – 31,3%, w pierwszej połowie 2022 r. – 37,5%) oraz usługi obce (2021 r. – 15,2%, w I połowie 2022 r. – 14,5%).

W 2021 r. wynik finansowy brutto zamknął się zyskiem w wysokości 1 293,8 tys. zł, a wynik netto również zyskiem na poziomie 715 tys. zł. Wynik finansowy ustalony w sprawozdaniu Rb-40 sporządzonym za dwa kwartały 2022 r. wyniósł 2 616,3 tys. zł brutto (2 326,5 tys. zł netto).

W 2021 r. obowiązywały w Polsce obostrzenia związane z epidemią koronawirusa, dotyczące m.in. działalności hotelarskiej i gastronomicznej, które miały negatywny wpływ na działalność Centrum. Średni wskaźnik wykorzystania miejsc dla wszystkich obiektów CUL dysponujących miejscami noclegowymi wyniósł w tym okresie 48%. Korzystny wpływ na utrzymanie płynności finansowej oraz uzyskanie dodatniego wyniku finansowego w 2021 r. miało umorzenie składek ZUS w wysokości 1 020,3 tys. zł oraz dofinansowanie z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie do wynagrodzeń za okres 3 miesięcy w łącznej wysokości 1 059,7 tys. zł. Natomiast znaczne obciążenie wyniku finansowego w 2021 r. stanowiła tworzona na bieżąco w ciężar kosztów rezerwa na zgłoszone roszczenia o odszkodowania dla spadkobierców byłych właścicieli nieruchomości w Warszawie za bezumowne korzystanie z budynku w kwocie 951,7 tys. zł.

(akta kontroli Tom I str. 5-13)

Zrealizowane przychody i koszty miały bezpośredni związek z działalnością statutową CUL. Największe zyski CUL czerpało z działalności podstawowej. Przychody Centrum z działalności podstawowej wyniosły w 2021 r. 27 599,6 tys. zł, a w I półroczu 2022 r. 20 510,3 tys. zł. Udział przychodów z działalności podstawowej w przychodach ogółem kształtował się w latach 2021-2022 (I półrocze) odpowiednio 72,8% i 80,6%. Przychody z działalności pozostałej przewidzianej w statucie wyniosły w 2021 r. 5 356,9 tys. zł, a w I półroczu 2022 r. 3 209,8 tys. zł. Z działalności innej niż określona w statucie przychody w 2021 r. wyniosły 4 942,2 tys. zł i w I półroczu 2022 r. 1 742,4 tys. zł.

(akta kontroli Tom I str.401-406)

Ceny sprzedaży w obiektach CUL były kalkulowane w sposób zapewniający z jednej strony konkurencyjność oferty w porównaniu do innych podmiotów na rynku, a z drugiej strony umożliwiający osiągnięcie zysku. W CUL nie sporządzono w formie pisemnej dokumentacji w zakresie ustalania cen na wyroby, towary lub usługi, za wyjątkiem organizacji imprez okolicznościowych. Ceny sprzedaży dla organu założycielskiego były ustalane na minimalnym poziomie i nie narażały KGP na zarzut naruszenia art. 44 ust. 3 pkt 1 uofp. Zgodnie z treścią § 7 Statutu CUL sprzedaż usług świadczonych na rzecz Policji była rozliczana po kosztach własnych CUL. Zasady ustalania cen na obsługę imprez okolicznościowych określało zarządzenie nr 96/2016 Dyrektora CUL z dnia 1 kwietnia 2016 r.⁶. Minimalna wysokość marży liczonej od kosztów zużycia surowców żywienia przy realizacji usług imprez

⁶ Zarządzenie nr 9/2016 Dyrektora Centrum Usług Logistycznych w Warszawie z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie ustalenia kosztu zużycia surowca na poszczególne usługi gastronomiczne oraz stosownej marży przy organizacji imprez okolicznościowych dla obiektów Centrum Usług Logistycznych (niepublikowane).

okolicznościowych została ustalona na poziomie 400%⁷. Natomiast marża na usługi organizacji imprez okolicznościowych świadczone organowi założycielskiemu (jednostkom Policji) wynosiła min. 300%.⁸

Podstawę przeliczania wartości podlegającej zafakturowaniu za usługi hotelowe stanowiły analizy rentowności sporządzone odrębnie dla każdego obiektu. Ponadto ceny na usługi noclegowe, gastronomiczne, najmu, dzierżawy, itp., uwzględniały warunki rynkowe, analizę wyniku finansowego danej jednostki oraz prognozy inflacyjne. Cenniki produktów oferowanych przez Stację Paliw w Gorzowie Wlkp. (głównie paliwa płynne), ze względu na częste zmiany cen, były ustalane i zatwierdzane przez Kierownika Stacji Paliw na podstawie rozpoznania lokalnego rynku.

(akta kontroli Tom I str. 291-337)

Według stanu na 31 grudnia 2021 r. należności Centrum wyniosły 1 568,5 tys. zł z czego:

- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy 673,67 tys. zł, tj. 42,9% ogółu należności,
- publiczno-prawne 478,34 tys. zł, tj. 30,5% ogółu należności,
- inne 124,54 tys. zł, tj. 7,9% ogółu należności,
- dochodzone na drodze sądowej 291,96 tys. zł, tj. 18,6% ogółu należności.

Należności po terminie płatności zostały objęte odpisem aktualizującym w wysokości 532,18 tys. zł. Należności przeterminowane powyżej roku dochodzone były na drodze sądowej. Kontrola w zakresie dochodzenia należności w tym wymagalnych, prawidłowości dokonywania odpisów aktualizujących należności, nie wykazała nieprawidłowości.

Zobowiązania według stanu na 31 grudnia 2021 r. wyniosły 3 600 tys. zł, nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Na dzień 30 czerwca 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania przeterminowane.

(akta kontroli Tom I str. 5-13; 407-412; 435-458; Tom IV str. 24-53)

Stanowiska pracy występujące w strukturze organizacyjnej CUL zapewniały realizację zadań statutowych i regulaminowych⁹. Wydatki na wynagrodzenia były ponoszone w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia, określonych w planach finansowych. W latach 2021-2022 (I półrocze) wysokość miesięcznego wynagrodzenia Dyrektora CUL i Głównego Księgowego nie przekraczała limitu określonego w art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹⁰. Zarówno Dyrektor jednostki, jak i Główny Księgowy nie otrzymywali w tym okresie dodatkowych świadczeń.

W okresie objętym kontrolą osoby zatrudnione w obiektach CUL na stanowiskach kierowniczych na podstawie umów o pracę nie otrzymywały premii, nagród czy też innych dodatkowych wynagrodzeń, za wyjątkiem Kierownika Hotelu Łazienkowskiego w Warszawie. Zwiększone wynagrodzenie wypłacono mu na podstawie porozumienia z dnia 3 lutego 2021 r., w związku z przejęciem przez Kierownika Hotelu

⁷ Marża uwzględnia koszty dodatkowe, takie jak obsługa kelnerska, wynagrodzenia pracowników kuchni, wynajęcia sali i jej wystroju.

⁸ Na podstawie zarządzenia nr 10/2016 Dyrektora Centrum Usług Logistycznych w Warszawie z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 9/2016 Dyrektora Centrum Usług Logistycznych w Warszawie w sprawie ustalenia kosztu zużycia surowca na poszczególne usługi gastronomiczne oraz stosownej marży przy organizacji imprez okolicznościowych dla obiektów Centrum Usług Logistycznych (niepublikowane).

⁹ Zadania określone w zarządzeniu nr 13/2014 Dyrektora instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centrum Usług Logistycznych” z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centrum Usług Logistycznych”.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.

Łazienkowskiego dodatkowych obowiązków Kierownika Hotelu Karat w Warszawie. Ponadto w 2021 r. byłemu Dyrektorowi CUL, jako funkcjonariuszowi Policji na podstawie decyzji KGP, wypłacone zostało dodatkowe wynagrodzenie roczne przysługujące za 2020 r.

(akta kontroli Tom I str. 338-399)

1.2 Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolowana jednostka sporządziła sprawozdanie z działalności za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r., o którym mowa w art. 27 ust. 2 pkt 6 uofp. Sprawozdanie zawierało m.in. informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej, w tym ocenę uzyskiwanych efektów oraz wskazanie czynników ryzyka i opis zagrożeń. Jako istotną trudność i zagrożenie w funkcjonowaniu, CUL wymieniła m.in.: „wprowadzenie i utrzymanie się w Polsce stanu epidemii spowodowanej wirusem COVID-19 i związane z tym liczne utrudnienia w prowadzeniu działalności gospodarczej, szczególnie dotkliwe dla branży hotelarsko-gastronomicznej, która jest dominującym podmiotem jej działalności”.

(akta kontroli: Tom IV, str. 1-23)

Sprawozdanie finansowe CUL wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta oraz decyzją Komendanta Głównego Policji o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2021 r. i informacją o podziale zysku (wzmianka w informacji dodatkowej i decyzji KGP) zostało złożone do Krajowego Rejestru Sądowego 21 czerwca 2022 r., tj. w terminie wynikającym z art. 69 ust 1 ustawy z dnia z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹ (w ciągu 15 dni od daty zatwierdzenia sprawozdania finansowego¹²).

(akta kontroli: Tom IV, str. 136-143, 199-204)

Zgodnie z załącznikiem nr 1 pkt 5 do uor sprawozdanie finansowe CUL za 2021 r. zawierało m.in. informacje dotyczące: „założeń kontynuacji działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości” oraz informacje „o istniejących okolicznościach wskazujących na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności”. Wskazano, iż na dzień sporządzenia sprawozdania, zagrożeniem dla działalności CUL była epidemia spowodowana koronawirusem, której skutki finansowe trudno oszacować, gdyż będą one zależne od czasu trwania epidemii w Polsce, rozmiaru zakażeń oraz skali ograniczeń w działalności gospodarczej. Jak zaznaczono, wprowadzane okresowo w 2021 r. obostrzenia były szczególnie dotkliwe dla wewnętrznych jednostek organizacyjnych CUL świadczących usługi hotelowe, wczasowe i stacjonarne gastronomiczne w pierwszych jego miesiącach. W drugim półroczu 2021 r. pomimo rozwoju kolejnej fali epidemii ograniczenia w prowadzeniu działalności nie wpłynęły znacząco na sytuację finansową. Jak zauważono, szansą na poprawę sytuacji gospodarczej, a tym samym wyraźnej poprawy wyniku finansowego w 2022 r. były masowe szczepienia przeciwko COVID-19, jak też znaczna liczba zaszczepionych w pełni obywateli. W zatwierdzonym planie finansowym na 2022 r. jednostka zakładała uzyskanie dodatniego wyniku finansowego brutto i netto w wysokości odpowiednio 1 111 tys. zł i 900 tys. zł. Z przedstawionych założeń wynika również, że na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego za 2021 r. CUL terminowo regulował swoje zobowiązania. Wskazano, że w dniu 4 września 2020 r. zawarło z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę kredytu otwartego na rachunku bieżącym, stanowiącego zabezpieczenie

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm. (dalej: uor).

¹² Sprawozdanie finansowe CUL za 2021 r. zostało zatwierdzone w dniu 7 czerwca 2022 r. (decyzja Komendanta Głównego Policji z dnia 7 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego instytucji gospodarki budżetowej Centrum Usług Logistycznych za rok 2021).

finansowania działalności bieżącej, w sytuacji przedłużającej się epidemii, lecz zarówno w 2020 r. jak i 2021 r. nie korzystano z niego. Umowa kredytu nie została przedłużona na 2022 rok. Ponadto wskazano, iż innym trudnym do oszacowania zagrożeniem jest trwająca wojna na Ukrainie. Związany z tym napływ uchodźców oraz znaczący wzrost cen paliw i energii prowadzący do mocnego nasilenia zjawisk inflacyjnych, może doprowadzić do spadku popytu na usługi turystyczne świadczone przez CUL, a tym samym do pogorszenia sytuacji finansowej.

(akta kontroli: Tom IV, str. 24-60)

W CUL utworzono fundusz zapasowy z zysku netto, który zgodnie ze Statutem może być przeznaczany na finansowanie inwestycji Centrum oraz pokrycie straty netto CUL.

Decyzją z dnia 7 czerwca 2022 r. Komendant Główny Policji zatwierdził propozycję Dyrektora dotyczącą przeznaczenia zysku netto za 2021 r. w kwocie 715,3 tys. zł na zwiększenie funduszu zapasowego, w celu pokrycia strat lat poprzednich z tego funduszu. Powyższe było zgodne z art. 28 ust. 8 uofp¹³. Rozliczenie wyniku finansowego zaewidencjonowano w księgach rachunkowych pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego. Kwotę zysku przeniesiono na konto 801-017 Fundusz zapasowy.

Jak wyjaśniła Dyrektor CUL, jednostka nie finansowała zakupów z funduszu zapasowego z uwagi na znaczne straty do pokrycia. Dodała, iż „CUL wnioskował, aby cały zysk netto był przeznaczony na pokrycie strat”.

(akta kontroli: Tom IV, str. 143, 199-229)

W okresie objętym kontrolą w CUL nie wystąpił przypadek wpłaty zysku/części zysku jednostki do budżetu państwa lub na rzecz innego podmiotu.

(akta kontroli: Tom IV, str. 62)

CUL, zgodnie z zasadą jawności i przejrzystości finansów publicznych, udostępniał publicznie roczne zatwierdzone sprawozdanie finansowe wraz z informacją dodatkową do tego sprawozdania oraz sprawozdanie z działalności na portalu „ekrs”. Jak wyjaśniła Dyrektor CUL: „Każda zainteresowana osoba może na stronie ekrs w zakładce - przeglądanie sprawozdań finansowych - po podaniu nr KRS CUL przeglądać ww. dokumenty za każdy rok obrotowy.” Ponadto dodała, że „na stronie BIP jednostki, zamieszczane są informacje dotyczące zakresu zadań i usług wykonywanych lub świadczonych przez CUL, natomiast szczegóły na temat świadczonych usług zawierają umieszczone w BIP linki do stron poszczególnych obiektów w domenie cul.com.pl”.

(akta kontroli: Tom IV, str. 139-140, 201-204)

Centrum realizowało obowiązki sprawozdawcze instytucji gospodarki budżetowej w zakresie budżetu państwa wynikające z rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁴ poprzez sporządzanie sprawozdań budżetowych Rb-40 z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy, planu finansowego.

W sprawozdaniu Rb 40 za IV kwartał 2021 r. oraz za II kwartał 2022 r. wykazano odpowiednio: wykonane przychody w kwotach 37 900,9 tys. zł, 25 462,5 tys. zł, koszty wykonane ogółem 36 607,1 tys. zł, 22 846,2 tys. zł, wynik netto (zysk) 715,3 tys. zł, 2 326,4 tys. zł.

Dane wykazane w ww. sprawozdaniach były zgodne z danymi wnioskującymi z ewidencji księgowej z wyjątkiem kwoty wykazanej w sprawozdaniu RB-40

13 Zgodnie z decyzją Komendanta Głównego Policji z 21 czerwca 2021 r. strata netto za 2020 rok w kwocie 4 154 530,83 zł pozostawiona została bez pokrycia z uwagi na brak funduszu zapasowego. Strata ma być sukcesywnie pokrywana z wypracowanych zysków w latach przyszłych.

14 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 144).

za II kwartał 2022 r. w poz. II.5.1 Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych. Szerzej zagadnienie to opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. Sprawozdania zostały podpisane przez Głównego Księgowego oraz Dyrektora CUL, a także parafowane przed przekazaniem do Ministerstwa Finansów przez organ wykonujący funkcję organu założycielskiego. Sprawozdania przekazano odbiorcom w terminach wynikających z załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

(akta kontroli: Tom III, str. 201-207)

CUL realizowała również obowiązki sprawozdawcze w zakresie operacji finansowych, wynikające z rozporządzenia w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych¹⁵ poprzez sporządzanie sprawozdań RB-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych oraz Rb-Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

W sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2021 r. oraz za II kwartał 2022 r. wykazano odpowiednio: poz. N. 3. gotówka i depozyty w kwocie 5 559,4 tys. zł, 8 417,9 tys. zł, poz. N.4. Należności wymagalne: 630,2 tys. zł, 1 217,5 tys. zł, poz. N.5. pozostałe należności: 958,9 tys. zł, 2 799,2 tys. zł.

Sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2021 r. oraz za II kwartał 2022 r. wykazywały zerowe wartości.

Dane wykazane w sprawozdaniach Rb-N oraz Rb-Z za IV kwartał 2021 r. oraz za II kwartał 2022 r. były zgodne z danymi wnikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania sporządzono zgodnie z zasadami opisanymi w „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały podpisane przez Głównego Księgowego oraz Dyrektora CUL oraz przekazane odbiorcom w terminach wynikających z załącznika nr 7 – „Terminy sporządzania przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie operacji finansowych jednostek posiadających osobowość prawną oraz pozostałych jednostek” do ww. rozporządzenia.

(akta kontroli: Tom IV, str. 230-246)

Zarządzeniem nr 12/2021 z 1 września 2021 roku Dyrektor Centrum Usług Logistycznych nakazał przeprowadzenie inwentaryzacji w jednostkach organizacyjnych CUL. Zgodnie z ww. zarządzeniem inwentaryzacją należało objąć:

- zapasy w magazynach, produkty będące w toku produkcji, materiały, towary i produkty gotowe odpisane w dniu ich zakupu lub wytworzenia w koszty, aktywa pieniężne w kasach, papiery wartościowe w postaci materialnej – metodą spisu z natury,
- należności, środki pieniężne na rachunkach bankowych, papiery wartościowe w formie zdematerializowanej – w drodze uzyskania potwierdzenia salda z zastrzeżeniem należności spornych i wątpliwych, należności od osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, należności publicznoprawnych - metodą weryfikacji sald,
- rozliczenia międzyokresowych kosztów i przychodów – metodą weryfikacji salda,
- fundusze – metodą weryfikacji salda,
- pozostałe aktywa i pasywa niepodlegające spisowi z natury – metodą weryfikacji salda,
- wartości niematerialne i prawne, środków trwałych, środków trwałych w budowie, prawa do nieruchomości, gruntów (za wyjątkiem użyczonych) – metodą

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396, ze zm.).

weryfikacji salda oraz porównaniem z kartoteką ST (środków trwałych) i WNiP (wartości niematerialne i prawne),

- znajdujące się w jednostce organizacyjnej CUL składniki aktywów, będących własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania (na mocy użyczenia) – drogą spisu z natury oraz powiadamiając te jednostki o wynikach spisu.

(akta kontroli: Tom IV, str. 126-128)

CUL przeprowadziło inwentaryzację aktywów i pasywów zgodnie z ww. zarządzeniem z wyjątkiem inwentaryzacji mienia niebędącego własnością jednostki, które nie zostało w pełni spisane oraz inwentaryzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, która ograniczała się jedynie do uzgodnienia sald kont księgi głównej z ewidencją ST i WNiP. Szerzej zagadnienie to opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli: Tom IV, str. 62, 139, 269)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Stosownie do treści § 13 ust. 2 Statutu CUL, Centrum Usług Logistycznych kierując się zasadami efektywności, samodzielnie gospodaruje majątkiem, który stanowią:
  - przeniesione i przewidziane do przeniesienia na własność nieruchomości określone w załączniku nr 1 do Statutu CUL;
  - mienie przekazane w formie użyczenia lub innej formie prawnej określone w załączniku nr 2 do Statutu CUL.

W okresie objętym kontrolą CUL funkcjonował w oparciu o nieaktualny Statut, który m.in. od czasu utworzenia CUL nie odzwierciedlał rzeczywistego stanu nieruchomości wymienionych w załącznikach 1 i 2. W dniu 14 lipca 2021 r. Dyrektor CUL wystąpiła do Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej KGP z wnioskiem o aktualizację Statutu CUL. Do dnia zakończenia kontroli trwały konsultacje zgłoszonych uwag i propozycji nowelizacji Statutu.

(akta kontroli tom I str. 459-465)

2. Przyjęte w CUL zasady (polityka) rachunkowości nie zostały zaktualizowane od 2016 r. Kontrolowana jednostka ograniczyła się w ww. dokumentacji jedynie do ogólnych stwierdzeń wynikających z uor, nie określiła szczegółowo przyjętych zasad zwłaszcza odnoszących się do specyficznych i charakterystycznych dla CUL operacji gospodarczych, składników majątkowych (m.in. miejsca prowadzenia ksiąg rachunkowych poszczególnych jednostek nadzorowanych przez Centralę CUL). Nie dostosowano w pełni uregulowań wewnętrznych określających przyjęte zasady rachunkowości do obowiązujących przepisów poprzez nieokreślenie w dokumentacji zapisów dotyczących m.in. aktualnego wykazu ksiąg rachunkowych, jak również w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera (wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym m.in. metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania), a ponadto nie określono wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c)

uor. Zgodnie z treścią art. 10 ust. 2 uor dokumentację, o której mowa wyżej ustala w formie pisemnej i aktualizuje Kierownik jednostki.

Dyrektor CUL wyjaśniła, że w okresie 2021 - I półrocze 2022 r. wysiłki Centrum koncentrowały się głównie na odbudowaniu i poprawie sytuacji ekonomiczno-finansowej, znacznie pogorszonej ze względu na stan epidemii COVID-19 i aktualnie CUL pracuje nad wprowadzeniem niezbędnych zmian w polityce rachunkowości, które zostaną wdrożone w I kwartale 2023 r.

(akta kontroli Tom I str. 38; Tom V str. 2)

3. W sprawozdaniu RB-40 za II kwartał 2022 r. w poz.II.5.1 Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych wykazano kwotę 79 859,47 zł, pomimo że z ewidencji księgowej wynikała kwota 82 794,06 zł (saldo konta 750-0920-01). Dyrektor CUL wyjaśnił, że „odsetki od depozytów u Ministra Finansów zostały wpisane omyłkowo w kwocie 79 859,47 zł, powielono wartość wykazaną w wierszu 5.4 sprawozdania Rb-40 za II kw. 2022 r. W sprawozdaniu Rb-40 za III kw. w rachunku narastającym od początku roku wartość odsetek od depozytów została ujęta prawidłowo.” Powyższe naruszyło przepisy § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z którego wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych stanowią istotne źródło informacji, dlatego ważne jest aby były sporządzane rzetelnie, zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz ze stanem faktycznym.

(akta kontroli: Tom III, str. 201-207,
Tom V, str. 157, 242, 269-350)

4. CUL nie objął inwentaryzacją drogą spisu z natury wszystkich znajdujących się w jednostce składników aktywów będących własnością innych jednostek. Nie objęto spisem z natury mienia użyczonego Ośrodkowi Szkoleniowo Wypoczynkowemu w Ustce. Dyrektor CUL wyjaśniła, iż „Spisu z natury mienia użyczonego w Ustce nie było ze względów bezpieczeństwa. W związku z COVID-19 i zakazem gromadzenia się, podjęto kroki i decyzje o ograniczeniu spisu z natury przede wszystkim do majątku własnego. W OSW mienie uzgodniono w drodze potwierdzenia salda. Pełny spis mienia użyczonego odbędzie się w IV kw. 2022 r.”. Powyższe naruszyło przepisy art. 26 ust. 2 uor, z którego wynika, że inwentaryzacją drogą spisu z natury obejmuje się również znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu. Było to również niezgodne z § 2 ust. 2 Zarządzenia nr 12/2021 Dyrektora CUL z dnia 1 września 2021 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w jednostkach organizacyjnych Centrum Usług Logistycznych, w którym zapisano, iż „inwentaryzacją drogą spisu z natury należy objąć również znajdujące się w jednostce organizacyjnej CUL składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania (na mocy użyczenia) powiadamiając te jednostki o wynikach spisu.” Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość był Dyrektor CUL.

(akta kontroli: Tom IV, str. 62, 139, 284)

5. Inwentaryzację wartości niematerialnych i prawnych wg stanu na koniec 2021 r. przeprowadzono niezgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 uor gdyż ograniczała się ona jedynie do uzgodnienia sald kont księgi głównej z ewidencją WNiP (wartości niematerialnych i prawnych). Porównanie sald kont księgi głównej z danymi

ewidencji WNiP jest uzgodnieniem stanu księgi głównej i księgi pomocniczej i nie może zastąpić inwentaryzacji, tj. weryfikacji dokumentów potwierdzających zakup i przyjęcie do użytkowania określonych składników. Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych polega na porównaniu danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Dyrektor CUL wyjaśniła, że „z powodu braku w 2021 r. etatowego informatyka znającego problematykę WNiP - długotrwała choroba (...) - nie było właściwej osoby do przeprowadzenia kompleksowej weryfikacji posiadanych programów. Obsługę informatyczną w kontrolowanym okresie pełniła firma zewnętrzna, która bez pomocy naszego informatyka nie mogła prawidłowo wykonać przedmiotowych czynności. Informatyka na własnym etacie mamy od 1 listopada br. (powrót do pracy po długotrwałej rekonwalescencji), dlatego w późniejszym terminie będzie możliwa właściwa weryfikacja WNiP.”

(akta kontroli: Tom IV, str. 62,136-143, 269)

Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 14 uor, przez wartości niematerialne i prawne rozumie się nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki (...). Przeprowadzone w trakcie kontroli oględziny wartości niematerialnych i prawnych w Centrali CUL potwierdziły, że inwentaryzacja nie została należycie przeprowadzona. Próba objęto 13 licencji i programów znajdujących się w Centrali CUL. Oględziny wykazały, że 12 z nich nie było wykorzystywanych do działalności CUL, ze względu na pozyskanie nowszych wersji oprogramowania, a mimo to nie zostały zlikwidowane i nadal widniały w ewidencji księgowej. Pracownik zatrudniony na stanowisku informatyka oznajmił, że ww. wartości niematerialne i prawne powinny być wybrakowane i zdjęte z ewidencji, lecz z uwagi na jego długotrwałą absencję chorobową nie zostało to wykonane. Powyższe świadczy o niezgodnym z przepisami i nierzetelnym przeprowadzeniu inwentaryzacji, która nie powinna ograniczać się jedynie do uzgodnienia sald kont księgi głównej z ewidencją WNiP, ale winna obejmować również weryfikację dalszej przydatności poszczególnych pozycji aktywów znajdujących się na stanie jednostki. Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzoną nieprawidłowość są Główny Księgowy oraz Dyrektor CUL.

(akta kontroli: str. Tom III, 141-150)

6. Inwentaryzację środków trwałych przeprowadzono niezgodnie z Zarządzeniem nr 12/2021 Dyrektora CUL z dnia 1 września 2021 r, w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w jednostkach organizacyjnych Centrum Usług Logistycznych. Stosownie do przepisów ww. zarządzenia, środki trwałe należało zinwentaryzować metodą weryfikacji salda oraz porównaniem z kartoteką ST. Z protokołu inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji salda konta 011 – Środki trwałe oraz konta 013 – Pozostałe środki trwałe wynika, że inwentaryzacja środków trwałych polegała na porównaniu sald kont księgi głównej z kartoteką ST. Ww. protokół nie zawierał informacji, z jakimi dokumentami źródłowymi porównywano poszczególne pozycje aktywów oraz które dowody źródłowe stwierdzające istnienie danego składnika mienia porównywano z ewidencją księgową. Zapisano w nim jedynie, że salda kont księgi głównej są „zgodne z kartoteką ST”. Dyrektor CUL wyjaśniła, iż „z powodu problemów związanych z COVID-19 – prace zdalne, kwarantanny, zwolnienia lekarskie i zakazie gromadzenia się, możliwe było jedynie uzgodnienie stanu ST między kartoteką a księgą główną.”

Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 14 uor, przez środki trwałe – rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Przeprowadzone w trakcie kontroli oględziny środków trwałych będących na stanie w Centrali CUL wykazały, że spośród 95 pozycji wziętych do próby środków trwałych, aż 74 pozycje zaewidencjonowanego sprzętu elektronicznego (w tym m.in. routery, serwery, monitory, drukarki, komputery, ups'y, niszczarka) nie były zdatne do użytku, ani wykorzystywane do działalności CUL ze względu na ich zużycie i wiek, a mimo to nie zostały zlikwidowane i nadal widniały w ewidencji księgowej.

Dyrektor CUL wyjaśniła, iż „sprzęt wymieniony w pozycjach od 1 do 74 – widnieje w ewidencji księgowej z powodu braku formalnej decyzji o postawieniu w stan likwidacji, prace likwidacyjne wstrzymała pandemia COVID-19, w IV kw. br. został zatrudniony na etat informatyk i będzie sukcesywnie dokonywał wraz z zespołem likwidacji”. Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzoną nieprawidłowość są Główny Księgowy oraz Dyrektor CUL.

(akta kontroli: Tom IV, str. 126-128, 269, 285-288,
Tom III, str. 141-150, 201-207)

7. Zgodnie z Zarządzeniem nr 12/2021 Dyrektora CUL z dnia 1 września 2021 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w jednostkach organizacyjnych Centrum Usług Logistycznych, inwentaryzacją metodą weryfikacji salda, należało objąć: należności sporne i wątpliwe, należności od osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, należności publicznoprawne, rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów, fundusze, pozostałe aktywa i pasywa niepodlegające spisowi z natury, wartości niematerialne i prawne, środki trwałe, środki trwałe w budowie, prawa do nieruchomości, grunty (z wyjątkiem użyczonych). Z przedłożonej dokumentacji dotyczącej przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji wynika, że załączone do „Protokołu z przeprowadzonej inwentaryzacji metodą weryfikacji wg stanu na dzień 31.12.2021 r.” wydruki sald inwentaryzowanej grupy składników i aktywów, stanowiące jego integralną część, zostały sporządzone w terminach od 30 listopada do 2 grudnia 2022 r., tj. po zamknięciu ksiąg rachunkowych za 2021 rok i sporządzeniu wszystkich sprawozdań za 2021 r. (w trakcie trwania kontroli NIK).

(akta kontroli: Tom IV, str. 269-283)

Dyrektor CUL wyjaśniła, iż „weryfikacji sald dokonywano na podstawie zapisów księgowych w formacie xls, które nie są wystarczające dla kontrolujących. Dlatego wygenerowano wydruki w formacie pdf, które zawierają wszystkie niezbędne oznaczenia.”

Przedłożona, po złożeniu powyższych wyjaśnień, dokumentacja (w formie elektronicznej) dotycząca zapisów księgowych w formacie xls nie zawierała m.in. daty sporządzenia danego zestawienia, podsumowań wykazanych operacji, nazwy programu księgowego wykorzystywanego w jednostce. Zawierała jedynie sporządzone w programie excel zestawienia operacji zaewidencjonowanych na poszczególnych kontach księgowych. Zgodnie z art. 18 ust. 2 uor na dzień inwentaryzacji sporządza się zestawienie sald inwentaryzowanej grupy.

Również w protokole z inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji sald nie wskazano daty jego sporządzenia, co utrudniało ustalenie, w jakich terminach została przeprowadzona inwentaryzacja. Powyższe fakty świadczą o nierzetelnym dokumentowaniu czynności związanych z przeprowadzeniem inwentaryzacji, co stanowiło naruszenie przepisów art. 27 ust. 1 uor, z którego wynika, że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzoną nieprawidłowość jest Główny Księgowy oraz Dyrektor CUL.

OCENA CZĄSTKOWA

Centrum Usług Logistycznych w okresie objętym kontrolą spełniało przesłanki samofinansowania IGB określone w art. 23 ust. 1 pkt 2 uofp, tj. pokrywania kosztów swojej działalności oraz zobowiązań z uzyskiwanych przychodów. Największe zyski CUL czerpało z działalności podstawowej, w szczególności z usług hotelarskich, noclegowych i gastronomicznych. W 2021 r., tj. okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii¹⁶ efektywność działalności CUL mierzona wielkością sprzedaży i wyniku finansowego brutto w istotny sposób pogorszyła się. Korzystny wpływ na wynik finansowy w 2021 r. miało umorzenie składek ZUS oraz dofinansowanie z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie do wynagrodzeń pracowników CUL. Po sześciu miesiącach 2022 r. wynik finansowy brutto zamknął się zyskiem w wysokości 2 616,51 tys. zł brutto, podczas gdy w analogicznym okresie 2021 r. strata brutto wyniosła 1 827,38 tys. zł.

W trakcie kontroli stwierdzono, że jednostka posiadała nieaktualny statut oraz zasady (politykę) rachunkowości. W okresie objętym kontrolą podejmowane były przez Dyrektora Centrum działania mające na celu nowelizację tych aktów prawnych, jednak działania te nie były w pełni skuteczne i do czasu zakończenia czynności kontrolnych w CUL nie zapewniły aktualizacji ww. dokumentów.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji polegały m.in. na zaniechaniu przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów będących własnością innej jednostki, przeprowadzeniu inwentaryzacji nieprawidłową metodą, dokumentowania inwentaryzacji oraz przedstawiania jej wyników niezgodnie z obowiązującymi przepisami. Nierzetelnie przeprowadzona inwentaryzacja nie pozwalała na zweryfikowanie prawdziwości danych zawartych w księgach rachunkowych dotyczących wielkości poszczególnych aktywów i pasywów jednostki, co mogło mieć istotny wpływ na poprawne zamknięcie ksiąg rachunkowych, które przedstawiły sytuację jednostki i stanowiły podstawę do sporządzenia sprawozdania finansowego.

OBSZAR

2. Zarządzanie posiadanym majątkiem

2.1 Majątek pozostający w dyspozycji jednostki

Opis stanu faktycznego

Bilansowa wartość wybranych elementów majątku CUL w okresie objętym kontrolą przedstawiała się następująco:

- na dzień 31 grudnia 2020 r. rzeczowe aktywa trwałe wynosiły 19 962,5 tys. zł, (w tym środki trwałe – 19 855,6 tys. zł, środki trwałe w budowie - 106,9 tys. zł), zapasy – 243,9 tys. zł;
- na dzień 31 grudnia 2021 r. rzeczowe aktywa trwałe – 18 751,7 tys. zł (w tym: środki trwałe – 18 647,1 tys. zł, środki trwałe w budowie - 104,6 tys. zł), zapasy – 225 tys. zł
- na dzień 30 czerwca 2022 r. rzeczowe aktywa trwałe – 27 337,9 tys. zł, (w tym środki trwałe – 26 776,9 tys. zł, środki trwałe w budowie - 560,9 tys. zł), zapasy – 529,4 tys. zł.

W jednostce nie występowały zaliczki na środki trwałe w budowie oraz na wartości niematerialne i prawne.

(akta kontroli Tom III str. 1-72)

¹⁶ Stan epidemii został wprowadzony w Polsce od 20 marca 2020 r. i zniesiony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz.1025).

CUL zwiększył stan składników majątku w 2021 r. w łącznej wysokości 219,7 tys. zł (w tym z tytułu zakupu: 52,4 tys. zł oraz inwestycji - modernizacji budynku 9 w OSW Jurata w wysokości 167,3 tys. zł). Na dzień 30 czerwca 2022 r. zwiększenie składników majątku wynosiło 8 824 tys. zł (w tym z tytułu: zakupu – 105,1 tys. zł, przejęcia dwóch nieruchomości położonych w Poznaniu przy ul. Taborowej 8¹⁷ oraz w Dziwnowie przy ul. Wilków Morskich 1¹⁸, na podstawie umów przeniesienia prawa własności nieruchomości w wysokości 8 716,9 tys. zł, oraz otrzymanej darowizny w wysokości 2 tys. zł¹⁹).

Zmniejszenia stanu składników majątku w 2021 r. nastąpiły poprzez sprzedaż w wysokości 815,2 tys. zł, likwidację (utyлизację) 30 tys. zł, przekazanie do KGP - 21 tys. zł. oraz kradzieży 1,3 tys. zł. Z tytułu sprzedaży CUL w sprawozdaniu finansowym za 2021 r. w rachunku zysków i strat wykazał zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych w wysokości 42,8 tys. zł. W 2022 r. (I półrocze) zmniejszenie składników majątku nastąpiło poprzez likwidację mebli (utyлизacja) na kwotę 9,6 tys. zł

W latach 2021-2022 (I półrocze) nie wystąpiła sytuacja zaniechania inwestycji.

(akta kontroli Tom III str. 73-116)

Jednostka nie wprowadziła pisemnych uregulowań dotyczących gospodarowania mieniem zaliczonym do rzeczowych aktywów trwałych. W odpowiedzi na zgłoszone wątpliwości interpretacyjne w kwestii zarządzania mieniem państwowym oraz określenia wewnętrznych regulacji prawnych Dyrektor Biura Logistyki KGP pismem z dnia 27 października 2017 r. poinformował Dyrektora CUL, że przepisami będącymi podstawą prawną działania CUL, w tym także w zakresie zarządzania składnikami majątku, są m.in. przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowego gospodarowania niektórymi składnikami majątku Skarbu Państwa²⁰.

(akta kontroli Tom I str. 428-434)

CUL nie posiadał systemu zarządzania wartościami niematerialnymi i prawnymi. W ewidencji wartości niematerialnych i prawnych występowały składniki nieużytkowane przez jednostkę, co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli Tom I str. 431, Tom III str. 139-145,201-207)

W ewidencji środków trwałych występował sprzęt, który nie był zdatny do użytku, ani wykorzystywany do działalności CUL, ze względu na jego zużycie i wiek, co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli Tom III str. 139-145,201-207)

W okresie objętym kontrolą CUL nie zbywało nieruchomości.

Dyrektor CUL podejmował decyzję o zagospodarowaniu składników majątku zaliczonych do rzeczowych aktywów trwałych, polegającej na sprzedaży samochodów. Próbą objęto 7 przypadków o wartości początkowej od 38 tys. zł do 269,4 tys. zł. CUL stosowało zasady związane ze zbyciem aktywów w postaci wyceny przez rzeczoznawców, przetargów, zbieraniu ofert oraz wyboru najkorzystniejszej oferty. CUL nie wprowadził wewnętrznych zasad szczegółowo regulujących sposób szacowania wartości rynkowej aktywów przeznaczonych do zbycia, upublicznienia zamiaru ich zbycia i wyboru najkorzystniejszej oferty. W przypadku braku nabywców następowała utylizacja w uprawnionych podmiotach.

17 Akt notarialny – Repertorium A numer 2487/2022.

18 Akt notarialny – Repertorium A numer 2477/2022.

19 Umowa darowizny z dnia 15 listopada 2021 r.

20 Dz.U. z 2022 poz. 998 ze zm. Uprzednio obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 729).

(akta kontroli Tom III str. 348-418)

W przypadku nieodpłatnego zbycia składników majątku badaniem objęto 9 przypadków zagospodarowania składników majątku poprzez przekazanie do Komendy Głównej Policji (dalej: KGP) o wartości początkowej od 0,2 do 2,9 tys. zł. Działania CLL w tym zakresie były nierzetelne, co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli Tom III str. 201-207,419-471)

2.2 Gospodarowanie składnikami majątku jednostki

Kierownik jednostki, w badanym okresie, podejmował decyzje o zagospodarowaniu składników majątku zaliczonych do rzeczowych aktywów trwałych poprzez ich likwidację. Badaniem objęto 5 przypadków zagospodarowania składników majątku o wartości początkowej od 3 do 11 tys. zł²¹. Z czynności likwidacji sporządzono pisemny protokół zawierający datę likwidacji, nazwę, rodzaj, cechy identyfikujące oraz wartość składnika majątku podlegającego likwidacji, imiona i nazwiska oraz podpisy osób dokonujących likwidacji. Likwidacji dokonano przez przekazania zużytych przedmiotów do podmiotu zewnętrznego, celem dokonania utylizacji.

(akta kontroli Tom III str. 472-476, 201-208)

W ewidencji księgowej widniały obiekt Olimp i Olimp Retro położone w Szklarskiej Porębie, które nie były własnością CUL ani nie były używane, co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli Tom III str. 205, 211-216, 283, 288, 291)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ewidencji WNiP występowały składniki nieużytkowane przez CUL. Oględziny wykazały, że spośród wziętych do próby 12 z 13 niżej wymienionych programów nie było wykorzystywanych do działalności, ze względu na pozyskanie przez jednostkę nowszych wersji oprogramowania, tj.:
  - programy: RAKSDOS, WINDOWS SERWER STD 2008PL 5 CLT OEM, Project 2010 32-BIT/X64 Polish DVD, ACRONIS BACKUP RECOVERY 11 SERVER FOR WIN, TEAM VIEWER Buisness, ACRONIS Oprogramowanie Bacup Recovery 11, ABBYY Oprogramowanie Finreder 11PRO oraz Microsoft OEM Office2010 Home&Buisness PL PKC,
  - oprogramowanie antywirusowe DOCTOR,
  - licencje: SERWER AGENT 4 szt., Total Commander oraz licencja na pakiet AnoMail.

Powyższe składniki majątku widniały w ewidencji księgowej, mimo że nie były zdane do użytku i nie były wykorzystywane w działalności CUL, tj. nie spełniały warunków do uznania ich za wartości niematerialne i prawne. Wskazuje to na nierzetelnie prezentowanie sytuacji majątkowej i finansowej CUL. Składniki majątku, w tym wartości niematerialne i prawne, zbędne lub zużyte nie spełniały kryteriów aktywów i powinny być, nie później niż na dzień bilansowy, wyksięgowane z ewidencji bilansowej.

²¹ Likwidacja dotyczyła budki strażniczej, wiaty dla rowerów, 50 szt. tapczanów 1-osobowych, 50 szt. szaf dwudrzwiowych oraz 20 szt. foteli miękkich.

Informatyk CUL wyjaśnił, że ww. wartości niematerialne i prawne powinny być wybrakowane i zdjęte z ewidencji, lecz z uwagi na jego długotrwałą absencję chorobową nie zostało to wykonane.

Dyrektor CUL wyjaśniła iż „Wskazane wartości niematerialne i prawne (od 1 do 12) widniały w ewidencji księgowej z powodu przejściowego braku własnej służby informatycznej, która jako jedyna mogła ocenić przydatność tych wartości i wnioskować o likwidację (usługi pełniła firma zewnętrzna) oraz z powodu pandemii COVID-19. W IV kwartale br. został zatrudniony na etat informatyk i będzie sukcesywnie dokonywał wraz z zespołem likwidacji”.

Powyższe wskazywało na nierzetelnie prezentowanie swojej sytuacji majątkowej i finansowej. Składniki majątku, zbędne lub zużyte nie spełniały kryteriów aktywów i powinny być nie później niż na dzień bilansowy wyksięgowane z ewidencji bilansowej.

(akta kontroli Tom III str. 139-145, 175-178, 201-207)

2. Oględziny przeprowadzone 6 grudnia 2022 r. wykazały, że spośród wziętych do próby 74 z 95 środków trwałych nie były zdadne do użytku, ani wykorzystywane do działalności CUL, ze względu na jego zużycie i wiek, ale widniały w ewidencji księgowej Centrali CUL. Były to:

- komputery: INTEL i 5-760, OPTIMA,
- notebooki: DELL XPS L720x 017, Lenovo T520 017, XPS L702X, ASUS A73SV-TY194, DELL V3550 SILVER 15,6” (2 szt.), DELL VOSTRO V3700 17,3”, Sony VAIO EB 3L9E/BQ.EE.9 15,5”,
- serwery IBM x 3650 019 (2 szt.),
- sześć drukarek Lexmark x264DN,
- komputer z monitorem i oprogramowaniem,
- monitory: BENQ 24 LCD, DELL E 0170S, Dell 20”, HP LCD S2031a 20”, HP LCD X20LED, LG 17-19” (2 szt.), monitor Philips 17 LCD (12 szt.), Samsung 21,5” (3 szt.)
- routery DRAY TEK 2920 VIGOR (9 szt.) i DRAY TEK VIGOR AP 700 v2, ups Eaton 3s 1600 USB FR (2 szt.) i Eaton 3s 550 RF (20 szt.),
- niszczarka OPUS VS 171CD 017/001765, 27.09.2011 r.

Powyższe środki trwale widniały w ewidencji księgowej, mimo że nie były zdadne do użytku oraz nie były wykorzystywane do działalności CUL. Było to niezgodne z obowiązującymi w CUL zasadami (polityką) rachunkowości, stanowiącymi, że środki trwale podlegają likwidacji, jeśli uległy zużyciu, ich naprawa jest nieopłacalna, została zmieniona technologia produkcji lub też nastąpiła trwała utrata przydatności gospodarczej.

Informatyk CUL wskazał, że ww. sprzęt powinien być zlikwidowany i zdjęty z ewidencji środków trwałych, lecz z uwagi na jego długotrwałą absencję chorobową nie zostało to wykonane. Dyrektor CUL wyjaśniła, że „Sprzęt wymieniony w poz. od 1 do 74 widnieje w ewidencji księgowej z powodu braku formalnej decyzji o postawienie w stan likwidacji, prace likwidacyjne wstrzymała pandemia COVID-19, w IV kwartale br. został zatrudniony na etat informatyk i będzie sukcesywnie dokonywał wraz z zespołem likwidacji”.

Powyższe skutkowało nierzetelnym prezentowaniem sytuacji majątkowej i finansowej CUL. Składniki majątku, zbędne lub zużyte nie spełniały kryteriów

aktywów i powinny być nie później niż na dzień bilansowy wyksięgowane z ewidencji bilansowej.

(akta kontroli Tom I str. 51-52, Tom III str. 139-145, 151-152, 159-163, 201-207)

3. Działania CUL w zakresie nieodpłatnego zbycia składników majątku poprzez przekazanie do KGP były nierzetelne. Analiza 9 dowodów likwidacji środków trwałych (dalej: LT) wykazała, że:

- do likwidacji nie powołano komisji likwidacyjnej, co było niezgodne z obowiązującymi w CUL zasadami (polityką) rachunkowości w zakresie regulującym likwidację środka trwałego. Dyrektor CUL wyjaśniła, iż „...obecnie mamy ustalenia, iż każdorazowo przekazanie/likwidacja itp. mają odbywać się przy powołanym zespole/komisji”;
- sporządzono jeden LT bez protokołu zdawczo-odbiorczego. Dyrektor CUL wyjaśniła, że „dodatkowy sprzęt był związany z obsługą hangarów 5 i 6 dlatego poza protokołem z dnia 12.08.2019 r. postanowiono przekazać sprzęt do KGP”;
- w przypadku 5 z 9 LT wskazano, że sprzęt przekazano do KGP w 2019 r., dokumenty zostały sporządzone w 2021 i zdjęte z ewidencji księgowej, a faktycznie wycofany sprzęt w postaci dwóch drukarek, komputera, notebooka oraz zestawu konferencyjnego pozostawał na terenie CUL. Dyrektor wyjaśniła: „Ostatecznie przedmiotowe urządzenia nie zostały przekazane KGP w 2019 r. Dokumenty zostały wystawione w 2021 r. gdyż w tym roku zdecydowano o ich nieprzydatności dla CUL i postawiono w stan likwidacji. Ostatecznie KGP nie przejęła wskazanych przedmiotów, dlatego na LT nie powinno być zapisu o przekazaniu do KGP. Aktualnie wskazany sprzęt oczekuje na likwidację”;
- w przypadku 3 z 9 LT wskazano, że magazyny Tarnobrzeg przekazano do KGP w 2019 r., a datę wystawienia dokumentów wskazano dopiero 16.11.2021 r. Dyrektor CUL wyjaśniła: „opóźnione zdjęcie z ewidencji ST wynikało z niedopatrzenia pracownika odpowiedzialnego za przekazany majątek”;
- w jednym przypadku LT wskazano, że utylizacja mebli biurowych nastąpiła w 2018 r., natomiast dokument wystawiono dopiero 20.12.2021 r. Dyrektor wyjaśniła: „W 2018 r. utylizowano część zestawu meblowego, na który składało się wiele składników. Przez przeoczenie nie wystawiono dokumentu LT w 2018 r., a dopiero w dniu 20.11.2021 r. nr LT007/12/LWB/2021 na zaległą utylizację”.

Powyższe było niezgodne z art. 24 ust. 2 uor, który wskazywał, że księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

(akta kontroli Tom I str. 51-52, Tom III str. 201-207, 420-471)

4. W trakcie kontroli ustalono, że CUL dysponował obiektami położonymi w Szklarskiej Porębie, pomimo braku uregulowania stanu prawnego nieruchomości, co było działaniem nierzetelnym. Były to:

- budynek Olimp – nr ewidencyjny 013/005888, data przyjęcia 01.01.2016 r., wartość po zmianach 3 151,4 tys. zł, dotychczasowe umorzenie 1 888,9 tys. zł, wartość netto 1 262,4 tys. zł;
- budynek Olimp Retro – nr ewidencyjny 013/005889, data przyjęcia 01.01.2016 r., wartość po zmianach 333,2 tys. zł, dotychczasowe umorzenie 333,2 tys. zł.

W przekazanej dokumentacji inwentaryzacji na dzień 31.12.2021 r. Główny Księgowy CUL oświadczył, iż: „obiekty „Olimp” i „Olimp Retro” położone w Szklarskiej Porębie nie są własnością CUL. Nie są też użyczone. Według Statutu są przewidziane do przekazania na własność Centrum. CUL podjął działania w celu wyjaśnienia statusu prawnego nieruchomości”.

Powyższe było niezgodne z Komunikatem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22.05.2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe”, który wskazywał, że dla oceny czy składnik aktywów spełnia warunki uzasadniające uznanie go za środek trwały, ustalenia wymagało czy jednostka sprawuje nad nim kontrolę na podstawie odpowiedniego prawa rzeczowego, np. własności, współwłasności, wieczystego użytkowania a tym samym jest uprawniona do czerpania wynikających z niego korzyści ekonomicznych oraz ponoszenia ryzyka związanego z ich uzyskaniem.

Od czasu utworzenia CUL nie podejmowano działań w celu uregulowania tytułu prawnego do użytkowanych przez CUL nieruchomości. Centrum nie posiadało dokumentacji potwierdzających ich prawa do użytkowania.

(akta kontroli Tom III str. 205, 211-216, 283, 288, 291)

OCENA CZĄSTKOWA

Wybrakowanie oraz likwidacja składników majątku ruchomego CUL nie było realizowane zgodnie z zasadami określonymi w obowiązujących w CUL zasadach (polityce) rachunkowości. Dyrektor CUL nie zapewnił prawidłowego zagospodarowania składników majątku ruchomego przez to, że nie podejmował odpowiednich działań zmierzających do objęcia procedurą likwidacyjną oraz zlikwidowania nieużytkowanych wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych, które nie były zdadne do użytku i nie były wykorzystywane. Skutkiem powyższego zaniechania był brak rzetelności w zarządzaniu majątkiem, zaleganie niepotrzebnych składników mienia, jak też zbędne zajmowanie powierzchni użytkowej.

Zgodnie ze Statutem w chwili utworzenia CUL zostało wyposażone w nieruchomości w formie użyczenia oraz nieruchomości planowane do przeniesienia na własność Centrum. Od czasu utworzenia CUL nie podejmowano działań w celu uregulowania tytułu prawnego do użytkowanych przez CUL nieruchomości, a także ujęcia tych nieruchomości we właściwej ewidencji. Pozytywnie ocenić należy działania w tym zakresie obecnej Dyrektora CUL dotyczące przejęcia w 2021 i 2022 r. dwóch nieruchomości położonych w Poznaniu oraz w Dziwnowie.

Z przekazanego w trakcie kontroli przez Dyrektora CUL zestawienia wynika, że CUL użytkuje również inne obiekty, których stan prawny od czasu utworzenia Centrum nie został uregulowany. Uwarunkowania kontroli uniemożliwiły sprawdzenie stanu prawnego pozostałych obiektów CUL i ich ujęcia w księgach rachunkowych, w związku z tym kwestia ta będzie przedmiotem dalszych analiz NIK.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zintensyfikowanie w porozumieniu z KGP działań mających na celu zapewnienie zgodności wykazu nieruchomości, stanowiących załącznik do Statutu CUL, ze stanem faktycznym.
2. Podjęcie działań w celu uregulowania tytułu prawnego do użytkowanych nieruchomości, przewidzianych w Statucie do przeniesienia na własność CUL.

3. Dostosowanie przepisów wewnętrznych w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości do aktualnie obowiązujących przepisów uor.
4. Wprowadzenie mechanizmów skutecznej kontroli zarządczej zapewniających inwentaryzowanie wszystkich składników aktywów i pasywów zgodnie przepisami art. 26 i 27 uor oraz rzetelne dokumentowanie przeprowadzonej inwentaryzacji i ustalenie jej wyników.
5. Wzmocnienie nadzoru nad prawidłowością sporządzanych sprawozdań budżetowych w celu zapewnienia wykazywania w sprawozdaniach budżetowych danych zgodnych z ewidencją księgową oraz stanem faktycznym.
6. Weryfikację środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych pod kątem dalszej użyteczności.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 22 grudnia 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Dyrektor
Tomasz Sordyl

/-/

Kontrolerzy

Elżbieta Antas
Specjalista k.p.

/-/

Katarzyna Kędzior-Rejner
Główny specjalista k.p.

/-/

Barbara Łysakowska-Paętko
Główny specjalista k.p.
/-/

Mariusz Rycerski
Doradca ekon.
/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:
Tomasz Sordyl
p.o. Dyrektor Departamentu
Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

p.o. DYREKTOR
Departamentu Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
.....
Tomasz Sordyl
podpis
Tomasz Sordyl